

فلسفه

١٢

نمونه سوالات تالیفی شبہ نهایی انسانی

bekhunofficial

"بسمه تعالیٰ"

ساعت شروع: 10 صبح	تاریخ امتحان: 1400/01/17	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه نظری
مدت امتحان: 90 دقیقه	تعداد صفحه: 2	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان شبہ نهایی درس: فلسفه 2
اداره آموزش و پرورش شهرستان چنان			ویژه دانش آموزان پایه دوازدهم مدارس متوسطه نظری شهرستان چنان
طرح سوال: منصوره شکیبا			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

1	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدامیک غلط می‌باشد: الف) هیوم معتقد است، علیت یک امر روانی ناشی از توالی پدیده‌هاست. ب) از نظر فارابی، در ابتدای سلسله علل‌ها و معلول‌ها، علت وجود دارد که وجودش وابسته به دیگری نیست، یعنی خودش، واجب‌الوجود و علة‌العلل موجودات دیگر است. ج) در ابتدای رنسانس، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چراکردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. د) فرانسیس بیکن روش عقلانی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست.	1
1/25	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) آنگاه که گفته شود «مجموع زوایای مثلث برابر با سه قائمه است»، رابطه موضوع با محمول رابطه ..... است. ب) با قبول اصل ..... می‌توان برای نظم دقیق جهان پشتونه عقلی قائل شد. ج) اگر سلسله علل تا بینهایت پیش برود و منتهی به علت نشود که معلول دیگری نباشد، ..... پیش می‌آید. د) فیلسوفان الهی معتقدند که عقول (فرشتگان) حقایق اشیاء را از طریق ..... درک می‌کنند. ه) ارسطو به عقل به عنوان ..... توجه ویژه‌ای داشت.	2
1	اصطلاحات زیر را تعریف کنید? الف) عقل عملی: (ب) مشرق جهان:	3
1	هریک از عبارات زیر عقیده کدام فیلسوف است? 1- ویلیام جیمز 2- افلاطون 3- کرکگور 4- ارسطو 5- دکارت	4

به سوال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:

5	منظور از عبارت «معلول قطع نظر از علت، امکان ذاتی دارد» چیست؟
6	دو مورد از معیارهای زندگی معنادار را بنویسید؟
7	به عقیده فارابی مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند کدام نسبت است؟

ادامه سوالات در صفحه دوم

0/5	سهروردی به چه کسانی حکیم متالله می‌گوید؟	8
0/5	در فلسفه صدرایی کدام مفاهیم یک معنا و هویت می‌یابند؟	9
0/75	رابطه‌های زیر را با معمول وجود تعیین نمایید: (وجوب، امکان، امتناع) الف) شریک خداوند: ب) خداوند: ج) دیو:	10
0/75	از نظر فلسفه مسلمان، از چه طرقی می‌توان به حقیقت دست یافت؟	11

به سوال‌های زیر پاسخ کامل دهید:

1	با توجه به عقیده ابن‌سینا، توضیح دهید، چرا در عبارت «انسان موجود است» مفهوم «وجود» از مفهوم «انسان» جداست و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد؟	12
1	از میان نظرات فیلسوفان مسلمان در خصوص رابطه علیت، نظر ابن‌سینا را توضیح دهید؟	13
1	به نظر هیوم، مهمترین برهان فیلسوفان الهی، کدام برهان است و چرا این برهان، توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد؟	14
1	ملاصdra چگونه از «فقر وجودی» موجودات و واقعیات جهان، به اثبات واجب‌الوجود می‌رسد؟	15
1	عقل و اشیاء عالم، به ترتیب نزد هرآکلیتوس چه چیزی هستند؟	16
1	اعتقاد «دکارت» درباره عقل را توضیح دهید؟	17
1	یکی از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، مخالفت با فلسفه بود، دلیل این مخالفان چه بود؟	18
1/25	فیلسوفان مسلمان، اولین مخلوق خداوند را چه دانسته و چه ویژگی‌هایی برای آن در نظر گرفته‌اند؟	19
1	از نظر ابن‌سینا تأمل در چه چیزی دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند؟ توضیح دهید؟	20
1/5	یکی از اصول اولیه حکمت متعالیه ملاصرda «اصالت وجود» است، آن را توضیح دهید؟	21
1	نظریه مراتب داشتن وجود ملاصرda را با ذکر مثال توضیح دهید؟	22

20 جمع نمره

سربلند و پیروز باشید.

سال تحصیلی: 1399-1400	اداره آموزش و پرورش شهرستان چهاران	امتحانات شبه نهایی پایه دوازدهم
تاریخ امتحان: 1400/01/17	رشته تحصیلی: ادبیات و علوم انسانی	پاسخنامه درس: فلسفه 2
شماره صندلی:	نام حوزه امتحانی: طراح سوال: منصوره شکیبا	نام و نام خانوادگی:

نمره	پاسخ	شماره سوال
1	(الف) صحیح (ص 16) (ب) صحیح (ص 43) (ج) غلط (ص 50) (د) غلط (ص 58) (هر مورد 0/25)	1
1/25	(الف) امتناعی (ص 10) (ب) سنخیت (ص 19) (ج) تسلسل علل نامتناهی (ص 42) (د) شهود (ص 54) (ه) قوه استدلال (ص 56) (هر مورد 0/25)	2
1	(الف) عقل عملی: عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظلم کند، عقل عملی نامیده می‌شود. (ص 56) (ب) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماده، برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست. (ص 84) (هر مورد 0/5)	3
1	(الف) ارسسطو (ص 33) (ب) ولیام جیمز (ص 37) (ج) دکارت (ص 35) (د) کرکگور (ص 38) (هر مورد 0/25)	4
0/5	یعنی ذات و ماهیت آن نسبت به وجود و عدم، مساوی است. (ص 19)	5
0/5	1- جهان را غایتمند بباید و این غایتمندی را توضیح دهد. 2- انسان را موجودی هدفمند بشناسد و این هدف را مشخص کند. 3- برای انسان گرایشی به خیر و زیبایی قائل شود و بداند که این خیر و زیبایی یک امر خیالی نیست، بلکه در یک حقیقت متعالی (یعنی خدا) وجود دارد. 4- آرمانهای مقدس و فراتر از زندگی مادی را معتبر و درست بداند. 5- در برابر یک وجود متعالی و برتر احساس تعهد و مسئولیت داشته باشد. (ص 47) (ذکر دو مورد)	6
0/5	مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم. (ص 63)	7
0/5	آنان که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند. (ص 85)	8
0/5	در فلسفه صدرایی، «وجود» که محور فلسفه مشایی بود و «نور» که اساس فلسفه اشراقتی بود به هم می‌رسند و یکی می‌شوند و یک معنا و هویت می‌یابند. (ص 96)	9
0/75	الف) امتناع (ب) وجوب (ج) امکان (ص 11) (هر مورد 0/25)	10
0/75	از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه مارا به حقیقت می‌رسانند و لذا در موضوعات مشترک حتما به یک نتیجه خواهند رسید و مؤید یکدیگر خواهند بود. (ص 65)	11
1	میان «انسان» به عنوان یک «چیستی» و «وجود» رابطه ذاتی برقرار نیست؛ به همین سبب، انسان، می‌تواند موجود باشد و می‌تواند موجود نباشد. بنابراین، حمل «وجود» بر هر «چیستی»، از جمله «انسان»، نیازمند دلیل است. حال این دلیل ممکن است از طریق حس و تجربه به دست آید یا از طریق عقل محض. (ص 5)	12

1	درک رابطه «علیت» و پی بردن به آن از طریق تجربه امکان پذیر نیست؛ زیرا ما از طریق حس و تجربه، فقط «به دنبال هم آمدن» یا «همراه هم آمدن» برخی پدیده ها را می باییم اما به دنبال هم آمدن دو حادثه به معنای «علیت» نیست. لذا طبیعی است که کسی که صرفا تجربه گر است، نمی تواند تبیین قانع کننده ای از علیت ارائه کند. البته، برای اینکه علت هر حادثه ای را بدانیم، باید در بیشتر موارد از حس و تجربه خود استفاده کنیم. کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می گیرد. (ص 17 و ص 18)	13
1	برهان نظم که از تجربه گرفته شده، این برهان فقط می تواند ثابت کند که یک نظام و مدبّر این جهان را اداره می کند. اما ثابت نمی کند که این نظام خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و واجب الوجود است. (ص 35)	14
1	همه موجودات و واقعیات عین وابستگی و نیازمندی هستند و «وابستگی» و «نیازمندی به غیر» سراسر وجود واقعیات را فراگرفته است. ملاصدرا این وابسته بودن و نیازمندی را «امکان فقری» نامید و برای این مفهوم استدلال خود را تنظیم کرد. ملاصدرا می گوید: 1- به هر موجودی نگاه می کنیم، وجودش عین وابستگی و نیاز است. 2- وجود وابسته و نیازمند باید به وجودی متصل باشد که در ذات خود، غیرنیازمند و برخوردار باشد. 3- پس موجودات این جهان وابسته به وجودی بینیاز و غیر وابسته هستند. (ص 46)	15
1	عقل، همان حقیقت وجود برتری است که جهان و اشیا ظهور او هستند، همانطور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می کند و به دیگران می رساند. بنابراین، از نظر هر اکلیتیوس اشیای عالم، همان کلمات آن حقیقت برتر و بیان علم و حکمت اویند. (ص 55)	16
1	دکارت به همه توanalyی های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. او دیگر به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان، عقیده ای نداشت و عقل را صرفا یک دستگاه استدلال به حساب می آورد. (ص 58)	17
1	از ابتدای رشد فلسفه در جهان اسلام تاکنون، همواره کسانی گفته اند که دانش فلسفه از یونان وارد جهان اسلام شده و در بردارنده عقاید کسانی مثل سقراط، افلاطون و ارسطوست و این عقاید با عقاید اسلامی سازگار نیست. (ص 61)	18
1/25	اولین مخلوق خدا عقل اول است که موجودی کاملا روحانی و غیر مادی است و عقول دیگری نیز به ترتیب از عقل اول به وجود آمده اند. این موجودات مجرد که فوق عالم طبیعت اند و فیض خداوند از طریق آنها به عوالم دیگر می رسد. (ص 62)	19
1	از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با مواراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد و به باطن آنها می رساند؛ آنها را به خشوع و خشیت در برابر حق و امی دارد و مصدق آیه شریفه «إنما يخشى الله من عباده العلماء - تنهای بندگان عالم خداوند خشیت او را به دل دارند. می سازد. (ص 81)	20
1/5	اول: «اصالت»، در این بحث، به معنای «واقعی» است که در مقابل آن، ذهنی و غیر واقعی قرار دارد؛ مثل اینکه بگوییم آسمان یک امر واقعی است. پس مقصود ملاصدرا از وجود اصیل است، این است که وجود امر واقعی است. دوم: چه عواملی سبب شد که ملاصدرا این نظر را بدده؟ در درس اول همین کتاب خواندیم که ابن سینا در حدود شش قرن پیش نظر داد که ما از هر شیء خارجی که می بینیم،	21

دو مفهوم «هستی» و «چیستی» یا وجود و ماهیت را به دست می‌آوریم؛ مثلاً مفهوم «انسان» که یک ماهیت است و «بودن» (یا همان وجود). سوم: این دو مفهوم، غیریکدیگرند. یعنی دو مفهوم متغیر و متفاوت‌اند. مثل «انسان» و «بشر» نیستند که فقط دو لفظ هستند، اما مفهوماً یکی‌اند.

چهارم: بعد از ابن‌سینا و گذشت سالیان، برخی فلاسفه این سؤال را مطرح کردند که: حال که آن شیء خارجی که منشاً پیدایش دو مفهوم متغیر در ذهن ما شده، یکی است، این یک شیء واقعاً و حقیقتاً مصدق کدام یک از این دو مفهوم است؟ «وجود» یا ماهیت؟ ابن‌سینا و ملاصدرا معتقد هستند که وجود اصیل و واقعی است و واقعیت خارجی، ما به ازاء و مصدق وجود است. پس وجود اصلت دارد، نه ماهیت. (ص 92)

1

از نظر ملاصدرا، با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد، دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. در مقام تشبیه، این حقیقت واحد، مانند یک کانون نور درخشان است که اشعه آن به میزانی که از کانون دور می‌شوند، ضعیف و ضعیفتر می‌شوند و همین اختلاف در شدت و ضعف، سبب تمایز آنها از یکدیگر و پیدایش کثرت در جهان می‌گردد؛ یعنی ما در اینجا یک حقیقت به نام «نور» داریم که در مرتبه‌ای قوی و در مرتبه‌ای ضعیف است. نور قوی نور است، نور ضعیف هم نور است. نورقوی از همان جهت که نور است قوی است و نور ضعیف هم از همان جهت که نور است ضعیف است. چنین نیست که نور قوی با چیز دیگری غیر از نور ترکیب شده باشد و قوی شده باشد و یا اینکه نور ضعیف با چیز دیگری، مثلاً تاریکی ترکیب شده و ضعیف شده باشد، زیرا اصولاً تاریکی چیزی نیست، همان نبودن نور است وجود نیز که حقیقت واحدی است، در تجلیات و ظاهرات خود دارای مراتبی می‌شود و هر مرتبه‌ای از وجود، به میزان درجه وجودی خود، ظهرور آن حقیقت واحد و یگانه است. (ص 95)

22

20

جمع نمره

سایت بخون همیشه رایگان

فیلم آموزشی

گام به گام

مشاوره

نمونه سوال

برنامه‌ریزی

جزوه

کلیک کنید

www.bekhun.com

